

# CYNGOR SIR YNYS MÔN

## Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4 Rhagfyr 2014 (PM)

### YN BRESENNOL:

Y Cyngorydd Vaughan Hughes (Cadeirydd)  
Y Cyngorydd Jim Evans (Is-Gadeirydd)

Y Cynghorwyr Lewis Davies, Richard Dew, Ann Griffith, Derlwyn R. Hughes, Kenneth Hughes, Victor Hughes, W. T. Hughes, Aled M. Jones, Gwilym O. Jones, H. Eifion Jones, R. Llewelyn Jones, Alun Mummery, R. G. Parry, OBE, Dylan Rees, J. Arwel Roberts, Nicola Roberts, Alwyn Rowlands, Dafydd Rhys Thomas, Ieuan Williams.

### WRTH LAW:

Prif Weithredwr  
Dirprwy Brif Weithredwr  
Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes  
Cyfarwyddwr Cymuned  
Cyfarwyddwr Datblygu Cynaliadwy  
Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) a Swyddog Monitro  
Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd  
Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Democrataidd  
Prif Swyddog Cynllunio (ar gyfer eitem 7)  
Swyddog Caniatadau Mawr (SO) (ar gyfer eitem 7)  
Rheolwr Gwasanaethau Cyfrifo Dros Dro (BO) (ar gyfer eitem 10)  
Cyfrifydd Cyfalaf a Rheoli'r Trysorlys (GR) (ar gyfer eitem 10)  
Swyddog Pwyllgor (ATH)

### YMDDIHEURIADAU:

Y Cynghorwyr Jeff Evans, Carwyn Jones, Raymond Jones, Richard O. Jones.

### HEFYD YN BRESENNOL:

Mr Ieuan Wyn Jones (Cyfarwyddwr Rhaglen Parc Gwyddoniaeth, Prifysgol Bangor), Yr Athro Sian Hope (Cyfarwyddwr Mentrau Strategol, Prifysgol Bangor), Pryderi ap Rhisiart (Rheolwr Prosiect), Emily Roberts (Gweinyddydd Prosiect) ( ar gyfer Eitem 1), Mr Gareth Hall (Rheolwr Darparu Rhaglen Ynni Fawr) (ar gyfer eitem 7)

## 1. CYFLWYNIAD – PARC GWYDDONIAETH

Cyflwynodd y Prif Weithredwr Mr. Ieuan Wyn Jones, Cyfarwyddwr Rhaglen Parc Gwyddoniaeth Menai oedd yn y cyfarfod i annerch y Cyngor ynglŷn â'r Parc Gwyddoniaeth a'r hyn yr oedd yn ei olygu. Pwysleisiodd y Prif Weithredwr, yng ngoleuni'r ffaith bod cais cynllunio ar gyfer y Parc Gwyddoniaeth wedi'i gyflwyno i'r Awdurdod Cynllunio, y byddai'r cyflwyniad gan y Cyfarwyddwr Rhaglen yn un ffeithiol ei natur ac wedi ei gyfyngu i roi gwybodaeth yn unig ynglŷn â'r weledigaeth ar gyfer y Parc a'r cyfleusterau a'r gwasanaethau y bydd yn eu darparu gan bod

llawer iawn o ddiddordeb gan y cyhoedd ynddynt, ac ni fyddai'n ymwneud mewn unrhyw ffordd â'r cais cynllunio.

Cadarnhaodd Pennaeth Busnes y Cyngor nad oedd unrhyw angen i'r Aelodau o'r Cyngor sydd hefyd yn aelodau o'r Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion ddatgan diddordeb gan nad oedd yn cael ei gydnabod fel diddordeb o dan y Côt Ymddygiad. Ymhelaethodd Mr. Ieuan Wyn Jones yn ei anerchiad wedi hynny ar yr agweddau canlynol o nodau ac amcanion Parc Gwyddoniaeth Menai gan ategu'r cyfan gyda chyflwyniad gweledol :-

- Clwstwr o fusnesau yn seiliedig ar wybodaeth yw Parc Gwyddoniaeth lle y darperir cefnogaeth a chyngor fel y gall cwmnïau dyfu a datblygu. Mae parciau gwyddoniaeth fel arfer yn cael eu cysylltu â chanolfan technoleg fel prifysgol neu sefydliad ymchwil.
- Mae'r weledigaeth ar gyfer y Parc wedi ei selio ar hyrwyddo twf o fewn gwyddoniaeth sy'n seiliedig ar wybodaeth gyda chyfeiriad arbennig at Ynni, Technoleg Gwybodaeth, Gwyddoniaeth Naturiol, Ynni Carbon Isel a Thechnolegau Glân fel sectorau twf allweddol.
- Y nod fydd ceisio hyrwyddo entrepreneuriaeth yn y meysydd hynny drwy ddarparu eiddo o ansawdd uchel, cefnogaeth i fusnesau, arweinyddiaeth ac anogaeth.
- Bydd y Parc yn ffitio i mewn gyda strategaeth arloesedd Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar ddatblygu cyfleon busnes yn deillio o gapasiti ymchwil.
- Bydd y Parc yn ceisio cyfrannu tuag at dwf economaidd yr ardal trwy geisio â bodloni'r angen a nodwyd am gyflogaeth o ansawdd uchel yn deillio o ymchwil.
- Bydd Parc Gwyddoniaeth Menai yn rhoi pwyslais ar arloesedd a bod ar flaen y gad a bydd yn rhoi cefnogaeth i fusnesau reit o'u cychwyn hyd nes y byddant wedi aeddfedu.
- Bydd y Parc yn ceisio datblygu cysylltiadau cymunedol trwy ysgogi diddordeb pobl ifanc mewn gwyddoniaeth a bydd yn ceisio cynhyrchu manteision ehangach drwy hyrwyddo cyfleon cyflogaeth yn arbennig drwy ystod o wasanaethau ategol.

Cafwyd sesiwn cwestiwn ac ateb i ddilyn lle cafodd yr Aelodau gyfle i gael eglurhad a gwybodaeth bellach ynglyn â'r weledigaeth ar gyfer Parc Gwyddoniaeth Menai.

Diolchodd y Cadeirydd i Mr. Ieuan Wyn Jones a'i gydweithwyr am eu hamser yn mynychu'r cyfarfod hwn ac am rannu gwybodaeth am y Parc Gwyddoniaeth.

## **2. COFNODION**

Cyflwynwyd a chadarnhawyd fel cofnod cywir o'r gweithgareddau gofnodion y cyfarfodydd blaenorol o'r Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 30 Medi (Arbennig) a 9 Hydref 2014.

## **3. DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Datganodd y Cynghorydd J. Arwel Roberts ddiddordeb nad oedd yn un rhagfarnus yng nghyswllt eitem 9 ar y rhaglen. Datganodd Miss Lynn Ball, Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) ddiddordeb yng nghyswllt eitem 9 ar y rhaglen.

#### **4. DERBYN UNRHYW GYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD, ARWEINYDD Y CYNGOR NEU'R PRIF WEITHREDWR**

Gwnaeth y Cadeirydd y cyhoeddiadau a ganlyn :-

- Estynnir ein llongyfarchiadau i bawb a fu'n llwyddiannus yn y ddwy Sioe Gaeaf ym Môn a Llanelwedd.
- Estynnir llongyfarchiadau i Ffermwyr Ifanc Ynys Môn fu'n cystadlu yn Eisteddfod Genedlaethol Ffermwyr Ifanc ym mis Tachwedd.
- Estynnwn ein llongyfarchiadau i'r Cynghorydd Aled Morris Jones ar ei benodiad yn Is-Gadeirydd pwyllgor Cadeiryddion Gorsafoedd Pwer Niwclear y DU.
- Estynnir llongyfarchiadau i'r Comodor Keith Andrew Becket ar dderbyn y CBE yn Anrhydeddau'r Frenhines.
- Estynnir ein dymuniadau gorau i'r Cynghorydd Jeff Evans am adferiad buan yn dilyn ei lawdriniaeth.
- Estynnir ein diolchiadau i ddefnyddwyr gwasanaeth Blaen y Coed a Chanolfan Heulfre am eu gwaith llawn dychymyg yn addurno coeden Nadolig y Cyngor yn y dderbynfa.
- Bydd Gwasanaeth Carolau Nadolig Blynyddol y Cyngor yn cael ei gynnal yn ardal y dderbynfa yn ystod amser cinio dydd Iau 13 Rhagfyr 2014.
- Cydymdeimlwyd â Mrs Gwen Carrington, Cyfarwyddwr Cymuned yn dilyn marwolaeth ei thad yn ddiweddar ac i unrhyw aelod arall o staff all fod wedi dioddef profedigaeth.

Safodd yr Aelodau a'r Swyddogion mewn distawrwydd fel arwydd o'u parch a'u cydymdeimlad.

Gwnaeth y Prif Weithredwr y cyhoeddiad a ganlyn :-

Ei fod yn dymuno datgan ei fwriad i ymddeol o'i swydd fel Prif Weithredwr y Cyngor ar 31 Mai 2015. Bydd hyn yn caniatáu i'r Cyngor yn y cyfamser wneud trefniadau priodol i gael rhywun yn ei le. Barnodd bod yr amser yn briodol o ystyried y bydd, erbyn diwedd mis Mai, yr Aseiad Corfforaethol wedi ei gwblhau, cyllideb 2015/16 a'r Strategaeth Effeithlonrwydd wedi'u mabwysiadu ac y bydd yr Etholiad Seneddol wedi ei chynnal. Mae gan Ynys Môn ddyfodol cyffrous o'i blaen gyda'r tebygrwydd o ddatblygiadau mawr a rhaglenni buddsoddi ond fe allai hefyd o bosibl wynebu'r her o ad-drefniad llywodraeth leol a byddir angen stiwardiaeth gadarn i'w harwain drwy'r newidiadau hyn. Roedd Arweinydd y Cyngor wedi gofyn iddo fel Prif Weithredwr roi cyfarwyddyd ac opsiynau yng nghyswllt ailstrwythuro'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth; a byddai'n gallu gwneud y rôl honno yn awr yn dilyn datgan ei fwriad a thrwy hynny ddatgysylltu ei hun yn bersonol oddi wrth y broses.

Roedd y Cadeirydd ac Arweinydd y Cyngor am gydnabod y penderfyniad gan ddweud y byddent yn cydnabod cyfraniad y Prif Weithredwr i'r Awdurdod a'r gwaith a wnaed dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf i roi'r cyngor ar sylfeini cadarn ar yr amser priodol.

## **5. CYFLWYNO DEISEBAU**

Dim wedi'u derbyn.

## **6. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD**

Penderfynwyd o dan Adran 100 (A) (4) Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, gyrrwyd y wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn, oherwydd y tebygrwydd y câi gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf eithriad ohoni fel y diffinnir y wybodaeth yn y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm.

## **7. YMATEB Y CYNGOR SIR I GAM CYNTAF YMGYNGHORIAD CYN YMGEISIO (PAC 1) HORIZON NUCLEAR POWER**

Cyflwynwyd i ystyriaeth y Cyngor adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol Datblygu Cynaliadwy yn cynnwys ymateb manwl yr Awdurdod i Ymgynghoriad Rhag-Gais Cam Cyntaf Pwr Niwclear Horizon (PAC 1) yng nghyswllt prosiect Wylfa Newydd.

Dywedodd y Prif Swyddog Cynllunio bod ymgynghoriad cam cyntaf Horizon ar gyfer yr orsaf bŵer niwclear newydd yn Wylfa (y Prosiect Wylfa Newydd) wedi cychwyn ar 29 Medi 2014 a bydd yn rhedeg hyd 8 Rhagfyr. Yn unol â gofynion Adran 42 Deddf Cynllunio, roedd y dogfennau a gyflwynwyd i'r Cyngor yn darparu ymateb ffurfiol yr Awdurdod i'r ymgynghoriad ac roedd yn cynnwys y canlynol :-

- Llythyr sy'n nodi pryderon blaenoriaethol yr Awdurdod yn seiliedig ar y wybodaeth a ddarparwyd yn y dogfennau PAC 1 yn cael ei gefnogi gan
  - Drosolwg o ymatebion topigau
  - Taenlen gefnogol o ymatebion topig CSYM, a
  - Ymateb Ffurflen Adborth PAC 1 – Ymgynghoriad Prosiect Wylfa Newydd.

Aeth y Prif Swyddog Cynllunio ymlaen i egluro trwy gyflwyniad gweledol beth oedd statws y gwaith cyfredol a'r cam a gyrhaeddwyd mewn perthynas â'r llinell amser a ragamcanwyd ar gyfer y prosiect Wylfa Newydd yn cynnwys cyflwyno cynigion datblygu cysylltiol.

Ymhelaethodd Mr. Gareth Hall, Rheolwr Darparu Rhaglen Ynni Fawr ar yr agwedd a gymerwyd gan yr Awdurdod tuag at y dogfennau ymgynghori a ryddhawyd gan Horizon a maint yr ymgysylltiad drwy'r Cyngor cyfan a'r mewnbwn a'r cyngor proffesiynol. Roedd hyn wedi cynnwys dadansoddiad manwl a gofalus o gynnwys y dogfennau, gan gymhwyso system goleuadau traffig CAG i ddynodi'r lefel o ymateb ac i ba raddau yr oeddid yn cytuno â phob maes topig unigol.

Soniodd Mr. Steven Owen, Swyddog Caniatadau Mawr am yr ymateb fesul mater gan roi sylw i'r meysydd mwyaf arwyddocaol lle y bernir bod angen eglurhad pellach a mwy o wybodaeth.

Rhoddodd yr Aelodau ystyriaeth i'r wybodaeth a gyflwynwyd yn weledol ac yn ysgrifenedig a rhoddwyd cyfle iddynt holi'r Swyddogion, ac i gyflwyno eu

safbwyntiau ar yr ymateb ffurfiol ar materion oedd yn deillio ohono. Cynigiodd y Cynghorydd Aled Morris Jones welliant i lythyr y Prif Weithredwr sef bod y frawddeg olaf yn cael ei dileu. Yn y bleidlais a ddilynodd, cafodd y cynnig ei gario.

**Penderfynwyd cymeradwyo ymateb ffurfiol yr Awdurdod i Ymgynghoriad Rhag-Gais Cam Cyntaf Horizon (PAC 1) fel oedd wedi ei nodi yn y dogfennau a gyflwynwyd yn amodol ar newid peth o lythyr y Prif Weithredwr yn unol â'r cynnig.**

## **8. CWESTIYNAU A DDERBYNIWYD YN UNOL Â RHEOL 4.1.12.4 Y CYFANSODDIAD**

Cafwyd cwestiwn a gyflwynwyd trwy rybudd gan y Cynghorydd R. Llewelyn Jones ac a ofynnwyd i Arweinydd y Cyngor :-

“Mae ymgynghoriad Wylfa B bellach wedi cychwyn ac rydym ni, fel Cyngor Sir, wedi cael sawl cyfarfod gyda'r datblygwr yn egluro'r holl fanteision a ddaw i'r ynys hon yn ei sgil. Er bod trigolion lleol eisiau swyddi, maent yn parhau i fod yn bryderus iawn am y risgiau a'r angen i edrych ar ôl y gwastraff y bydd gorsaf bŵer niwclear ar Ynys Môn yn ei gynhyrchu. Er mwyn cael cydbwysedd, rwy'n gofyn am gael trefnu Seminar rhwng y Cyngor hwn a chynrychiolwyr sy'n gwrthwynebu'r cynnig i adeiladu Wylfa B ac yn gofyn i chi a'ch grŵp mwyafrifol gefnogi hyn. Mae angen i drigolion lleol gael llais yn yr ymgynghoriad hwn a chael eu briffio'n llawn. Hyd yma, ymddengys mai dim ond datblygwyr tramor o'r Almaen, sydd bellach wedi tynnu allan, ac o Japan sydd wedi rhoi eu barn i ni. Nid oes yr un o'r gwledydd hyn eisiau adeiladu gorsafedd niwclear yn eu gwledydd eu hunain.”

Atebodd Arweinydd y Cyngor drwy ddweud bod y Cyngor fel un oedd yn cefnogi'r prosiect yn ogystal â'r rhai oedd yn gwrthwynebu Wylfa Newydd i gyd yn gydranddeiliaid o fewn y broses a'u bod felly yn rhan o'r ymgynghoriad a'r cyfarfodydd briffio sy'n cael eu cynnal gan Horizon. Bydd y penderfyniad yn cael ei wneud yn San Steffan. Roedd cyfarfod o'r Grŵp Cydranddeiliaid wedi ei gynnal y noson flaenorol lle roedd preswylwyr lleol yn cael eu cynrychioli gan nifer o sefydliadau. Mae gwybodaeth yn cael ei rhannu ac mae gan wrthwynebwyr hawl i ymateb yn yr un ffordd â'r Cyngor. Roedd yn credu bod yr agwedd a gymerwyd yn un wastad ac yn trin pawb yn gyfartal. Tra roedd yn ymwybodol bod yna wahaniaeth barn ar draws yr Ynys ni allai weld y byddai Seminar yn darparu consensws. Y darparwr sy'n gallu darparu'r wybodaeth - i'r rhai sy'n gwrthwynebu yn ogystal ag i'r rhai sy'n cefnogi'r prosiect. Dywedodd na allai felly weld unrhyw fantais mewn cynnal Seminar ar wahân gyda gwrthwynebwyr.

Fel cwestiwn atodol dywedodd y Cynghorydd R. Llewelyn Jones bod mwy o bŵer yng Nghymru nac yn Lloegr i ddylanwadu ar adeiladau niwclear oherwydd y ffordd y mae'n gallu delio â'r Gorchymyn Caniatâd Datblygu ac fe all y cynlluniau hynny yng Nghymru gael eu herio cyn eu cyflwyno i'r Ysgrifennydd Gwladol. Dyma gyfle i'r Awdurdod i ddweud ei fod yn gwrthwynebu'r datblygiad yn gyfan gwbl hyd nes y ceir manylion ynglyn â sut y byddir yn delio â'r gwastraff. Cwestiynodd a oedd yn gyfreithlon a'i peidio i ganiatáu i gwmni ddechrau clirio safle i baratoi ar gyfer strwythur mawr cyn ei fod wedi cyflwyno tystiolaeth gredadwy ynglyn â sut y bydd yn cael gwared o wastraff niwclear diwydiannol hynod beryglus. Gofynnodd i'r

Arweinydd gysylltu â'r Prif Weinidog a sefydlu beth y mae ef a'i lywodraeth yn ei wneud i sicrhau nad yw Ynys Môn yn cael ei gadael ar ei phen ei hun yn galw am ddealltwriaeth glir o'r hyn sy'n mynd i ddigwydd i wastraff niwclear presennol ac yn y dyfodol ar yr Ynys. Roedd y bobl leol yn haeddu a rhaid iddynt gael ateb clir i'r cwestiwn hwn cyn mynd yn rhy bell i lawr y llwybr niwclear.

Dywedodd Arweinydd y Cyngor nad yw polisi ynni wedi ei ddatganoli i Lywodraeth Cymru ond mae corum wedi dweud bod gan Lywodraeth Cymru yr hawl i ddatblygu polisi ar wastraff; nid oedd yn gwybod hyd yn hyn bod hynny wedi'i ddatblygu. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Datblygu Cynaliadwy bod cynrychiolwyr Corum, fel y corff sy'n uniongyrchol gyfrifol am ddelio â gwastraff niwclear wedi ymweld â'r Cyngor. Mae angen rhoi sylw penodol i'r mater o wastraff niwclear o fewn yr ymgynghoriad ond mae yna hefyd rôl i Lywodraeth Cymru o ran ffurfio polisi i fynd â materion yn eu blaenau.

## **9. CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD – YR AMSERLEN DDIWYGIEDIG**

Cyflwynwyd i'r Cyngor ei gymeradwyo adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd yn cynnwys amserlen newydd ar gyfer paratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd.

**Penderfynwyd cymeradwyo'r amserlen ddiwygiedig ar gyfer paratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd fel oedd wedi ei nodi yn Atodiad 1 yr adroddiad.**

## **10. DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS A'R ADRODDIAD ADOLYGIAD CANOL-BLWYDDYN**

Cyflwynwyd er mwyn cael cymeradwyaeth y Cyngor adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Dros Dro yn cynnwys adolygiad o'r sefyllfa canol blwyddyn o ran gweithgaredd rheoli'r trysorlys.

**Penderfynwyd derbyn yr adroddiad adolygiad canol blwyddyn o Reoli'r Trysorlys.**

## **11. CYNLLUN GOSTYNGIADAU'R DRETH GYNGOR AM 2015-16**

Cyflwynwyd adroddiad Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Dros Dro yn nodi'r cynigion yng Nghynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor 2015/16 fel oedd wedi ei argymhell gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 4 Rhagfyr 2014 i sylw'r Cyngor.

**Penderfynwyd cymeradwyo'r argymhellion oedd yn yr adroddiad yng nghyswllt y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor 2015/16.**

## **12. DYDDIAD CYFARFOD Y CYNGOR SIR - MAI, 2015**

Rhoddyd ystyriaeth i ail drefnu'r cyfarfod o'r Cyngor Sir oedd wedi ei drefnu ar gyfer 7 Mai 2015 oherwydd yr Etholiad Seneddol.

**Penderfynwyd aildrefnu'r cyfarfod o'r Cyngor Sir ym Mai 2015 i ddydd Iau 14  
Mai 2015.**

**Y Cyngorydd Vaughan Hughes  
Cadeirydd**